

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

TenneT TSO B.V.
T.a.v.
Postbus 718
6800 AS Arnhem

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Datum **- 29 MAART 2017 -**
Betreft Wnb; vergunning; tijdelijke 380kV hoogspanningsverbinding
Eemshaven; Waddenzee

Ons kenmerk
DGAN-NB / 17048311

Uw kenmerk
GSN-NA 17-073/002.847

Bijlage(n)
2

Besluit

Geachte l

Op basis van uw aanvraag van 17 maart 2017, om een vergunning op grond van artikel 2.7, lid 2, Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verleen ik hierbij vergunning voor de aanleg en het gebruik van een tijdelijke 380 kV hoogspanningsverbinding nabij het Natura-2000 gebied Waddenzee. De noordwestzijde van de lijnverbinding wordt, via een bestaand, te verzwaren portaal, aangesloten op een bestaand lijn-/schakelveld (tak 61) van het 380 kV station Eemshaven/Oudeschip, gelegen aan de Huijbertgatweg 1. De verbinding wordt aan de zuidoostzijde via een tijdelijk te bouwen lijn-/schakelveld aangesloten op het 380 kV station Eemshaven, gelegen aan de Robbenplaatweg 31. Rond het tijdelijke lijn-/schakelveld zal ter beveiliging een hekwerk worden geplaatst.

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving alsmede het van toepassing zijnde beleid verwijs ik naar de bijlage bij dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts mijn inhoudelijke overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen aan. De aanvraag en de bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

Ter bescherming van de in het Natura 2000-gebied Waddenzee aanwezige beschermde natuurwaarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van Tennet TSO B.V. (hierna vergunninghouder) (of diens rechtsopvolger).
2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.

3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een kopie van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende bijlagen.
4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Het tijdstip waarop de vergunde activiteit daadwerkelijk wordt gestart, wordt voor de aanvang ervan gemeld aan de Staatssecretaris van Economische Zaken ter attentie van het Team Natuurvergunningen (hierna: het bevoegd gezag).
6. De vergunde activiteit wordt overeenkomstig de ingediende aanvraag en bijbehorende passende beoordeling uitgevoerd, met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften en beperkingen. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en/of passende beoordeling met de voorschriften en beperkingen in onderhavige vergunning, prevaleren deze laatste.
7. Bij een opgetreden incident wordt onverwijld melding over de aard en omvang van het incident gedaan aan het bevoegd gezag onder overlegging van alle relevante gegevens. Onder incident wordt in dit verband verstaan 'een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht' (bijvoorbeeld wanneer onbedoeld vrijgekomen schadelijke stoffen een habitatype of habitat- of vogelsoort bedreigen.)
8. Bij een opgetreden incident is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te laten verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
9. Alle door of namens het bevoegd gezag te geven aanwijzingen en/of uitvoeringsbepalingen worden binnen de in de aanwijzing bepaalde termijn opgevolgd.
10. Zodra de aanlegwerkzaamheden met betrekking tot de vergunde activiteit feitelijk zijn beëindigd, wordt dit uiterlijk binnen een week bij het bevoegd gezag gemeld.
11. Alle correspondentie uit hoofde van deze vergunning kan per reguliere post of per e-mail (wetnatuurbescherming@minez.nl) worden gedaan.

Nadere inhoudelijke voorschriften

12. De bovenste draad (bliksemafleider) van de masten en de tuien van de masten dienen te worden voorzien van vogelmarkeringen. Deze dienen ook 's nachts voor de vogels zichtbaar te zijn middels een fluorescerende coating. Door vergunninghouder dient binnen 2 weken na het verlenen van deze vergunning een voorstel omtrent de wijze van uitvoering van de maatregelen genoemd in dit voorschrift ter instemming te overleggen aan het bevoegd gezag.
13. Geluidsapparatuur, gedurende de aanlegfase en gedurende de gebruiksfase, anders dan ten behoeve van communicatiedoeleinden is niet toegestaan.
14. Het is niet toegestaan om de masten, tuien en draden te voorzien van verlichting.

15. De verlichting van het tijdelijke lijn-/schakelveld dient in de nachtperiode te worden gedoofd, uitgezonderd noodzakelijke verlichting ten behoeve van de veiligheid.
16. De verlichting dient zodanig te worden opgesteld en afgeschermd, dat lichtuitstraling van direct licht naar het Natura 2000-gebied Waddenzee wordt voorkomen.
17. De verlichting van het tijdelijke lijn-/schakelveld, voor zover deze gebruikt wordt tijdens de periode tussen zonsondergang en zonsopgang, dient volledig te worden uitgevoerd door middel van groene verlichting.

Rapportage, monitoring

18. De vergunninghouder dient gedurende de looptijd van de vergunning monitoring uit te voeren. Deze monitoring is gericht op door de onderhavige vergunning aangelegde bovengrondse hoogspanningslijnen veroorzaakte vogelslachtoffers onder de relevante soorten uit het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Waddenzee, alsmede van de eventuele wijzigingen in vliegbewegingen van door het gebied trekkende relevante vogels uit het voorgenoemd aanwijzingsbesluit. Door of vanwege de vergunninghouder dient binnen 2 weken na het verlenen van deze vergunning een monitoringsplan te worden overgelegd. Dit monitoringsplan behoeft schriftelijke instemming van het bevoegd gezag.
19. De vergunninghouder stelt gedurende de periode van het inwerking hebben van de kabel jaarlijks een verslag op dat in ieder geval ingaat op de aantallen aangetroffen, dan wel op basis van voornoemde aantallen geschatte, aantallen vogelslachtoffers en de waargenomen veranderingen in vliegbewegingen van door het gebied trekkende vogels (Vogelrichtlijnsoorten zoals beschermd in het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Waddenzee). Dit verslag wordt vóór 1 maart van het jaar, volgend op het jaar waarop het verslag betrekking heeft, ter beoordeling gebracht van het bevoegd gezag. Ingeval de maatregelen zoals benoemd in de voorschrift¹² minder werking blijken te hebben dan verwacht, wordt aan het monitoringsrapport een addendum toegevoegd waarin een optimalisatie of alternatieve maatregelen worden voorgesteld. Zuiks tevens ter beoordeling en schriftelijke instemming van het bevoegd gezag.

Toezicht

20. De vergunninghouder geeft, overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht, alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder(s) en tonen deze op eerste vordering aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
21. De vergunninghouder voert een administratie waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning zijn opgenomen

Looptijd/geldigheid

22. De vergunning is geldig tot en met het moment van ingebruikname van de hoogspanningsverbinding Eemshaven_Vierverlaten, dan wel tot uiterlijk 7 jaar afgifte van de onderhavige vergunning.

Ter informatie

Op grond van art. 5.1, lid 1 Wnb jo. afdeling 4.1.1. Awb kan een verzoek tot wijziging van de vergunning worden ingediend.

Op grond van artikel 5.4, lid 1 en lid 2, Wnb kan de verleende vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

Op grond van artikel 7.2, lid 2, Wnb kan een last onder bestuursdwang worden opgelegd.

Conform artikel 5:32, lid 1, van de Algemene wet bestuursrecht kan een bestuursorgaan dat bevoegd is bestuursdwang toe te passen, in plaats daarvan, aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

drs. S.P. Band

MT-lid directie Natuur en Biodiversiteit

Bijlage:

1. Inhoudelijke overwegingen
2. Passende beoordeling

Bezwaar

Tegen dit besluit staat op grond van de Algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende de mogelijkheid open een bezwaarschrift in te dienen. Een bezwaarschrift moet binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

De Staatssecretaris van Economische Zaken
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Afdeling Juridische Zaken
Postbus 40219
8004 DE Zwolle

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste de volgende elementen bevatten;

- a) de naam en het adres van de indiener;
- b) de dagtekening;

- c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is, en
- d) de gronden van bezwaar.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Publicatie besluit

Op grond van artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur zal het Ministerie van Economische Zaken onderhavig besluit openbaar maken. De besluiten op grond van de Wnb, waaronder onderhavige, zullen, onder anonimisering van de persoonsgegevens, geplaatst worden op <http://vergunningenbank.overheid.nl/natuurbeschermingswet>

bijlage

Wnb; vergunning; tijdelijke 380kV
hoogspanningsverbinding Eemshaven; Waddenzee

Directoraat-generaal Agro en
Natuur
Directie Natuur en Biodiversiteit
Behandeld door

Datum
28 maart 2017

Bijlage nummer	1
Horend bij kenmerk	DGAN-NB / 17048311
Datum	29 maart 2017
Contactpersoon	

Inhoud

1	ONDERWERP AANVRAAG.....	2
2	PROCEDURE	2
3	WETTELIJK KADER	2
3.1	Relevante artikelen Wet natuurbescherming.....	2
3.2	Bevoegdheid.....	2
3.3	Vergunningplicht	3
3.4	De beoordeling van projecten en andere handelingen	3
4	INHOUDELIJKE BEOORDELING	3
4.1	Afbakening	3
4.2	Mogelijke effecten en mitigatie	4
4.3	Cumulatie	5
5	MONITORING EN EVALUATIE	7
6	CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING	7

1 ONDERWERP AANVRAAG

U vraagt vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de aanleg en het gebruik van een tijdelijke 380 kV hoogspanningsverbinding. Deze verbinding van 1,8 kilometer zal maximaal 7 jaar blijven staan. De noordwestzijde van de lijnverbinding wordt, via een bestaand en te verzwaren portaal, aangesloten op een bestaand lijn-/schakelveld (tak 61) van het 380 kV station Eemshaven/Oudeschip, gelegen aan de Huibertgatweg 1. De verbinding wordt aan de zuidoostzijde via een tijdelijk te bouwen lijn-/schakelveld aangesloten op het 380 kV station Eemshaven, gelegen aan de Robbenplaatweg 31. Rond het tijdelijke lijn-/schakelveld zal ter beveiliging een hekwerk worden geplaatst.

De lijnverbinding is opgebouwd uit 3 bundels (fasen) van elk 4 elektrische geleiders voorzien van afstand-houders, die samen een enkel 380 kV circuit vormen. Elke fase is opgehangen in een separate mast, zodat de 3 dradenbundels in een horizontaal vlak achter elkaar hangen. Bij de mastposities 5 en 6 komen de 3 dradenbundels boven elkaar te hangen. Verder is de lijnverbinding voorzien van 2 bliksemdraden.

De aangevraagde activiteit kan tot effecten leiden op de beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Waddenzee.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt korthedshalve verwezen naar bijlage 2 de aanvraag.

2 PROCEDURE

Op 17 maart 2017 (kenmerk: GSN-NA 17-073/002.847) ontving ik uw aanvraag.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Relevante artikelen Wet natuurbescherming

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied zijn in deze relevant de artikelen 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en 2.8, lid 1, artikel 2.9, lid 5 tot en met 8 van de Wnb, artikel 2.7, lid 1, sub b, Besluit natuurbescherming (hierna: het Besluit).

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

3.2 Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 1.3, lid 1, onder a, sub 6, van het Besluit, luidend: aanleg, gebruik, beheer en onderhoud van hoogspanningsverbindingen met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere hulpmiddelen.

Op grond van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb, artikelen 1.2 en 1.3 van het Besluit en het Besluit mandaat, volmacht en machtiging voor EZ (Staatscourant 29 december 2014, nr. 36678) laatstelijk gewijzigd 14 december 2016 (Staatscourant nr. 68503) in samenhang met het Besluit onder mandaat, volmacht en machtiging voor het directoraat-generaal Agro en Natuur van het Ministerie van EZ (Staatscourant 3 februari 2015, nr. 2582), is de directeur of een MT-lid van de directie Natuur & Biodiversiteit van het Ministerie van EZ namens de Staatssecretaris van EZ, gemachtigd inzake besluitvorming over vergunningaanvragen op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

3.3 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan mogelijk de kwaliteit doen verslechteren van of een significant verstoring effect hebben op de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde natuurwaarden.

3.4 De beoordeling van projecten en andere handelingen

3.4.1. Project

De door u voorgenomen activiteiten vormen tezamen een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 Wnb. Het betreft de uitvoering van bouwwerken of de totstandbrenging van andere installaties of (materiële) werken en andere (materiële) ingrepen in het natuurlijke milieu of landschap, inclusief de ingrepen voor de ontginning van bodemschatten.

3.4.2. Passende beoordeling

Voor een project kan alleen een vergunning verleend worden als een passende beoordeling (hierna: PB) gemaakt is door de aanvrager, rekening houdend met instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De bij de aanvraag gevoegde PB biedt de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen (mede gelet op de eventuele cumulatie van gevolgen) en de wijze waarop in mitigatie is voorzien. In de PB zijn de effecten getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit betreffende Natura 2000 gebied Waddenzee.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de PB.

4 INHOUDELIJKE BEOORDELING

4.1 Afbakening

Gebied

Het project vindt plaats direct naast het Natura 2000-gebied Waddenzee.

Gevolgen

Ten behoeve van de beoordeling van de gevolgen is geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen van gevolgen onderzocht moeten worden. Dit betreft:

- Draadslachtoffers
- Stikstofdepositie

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde gevolgen beïnvloed kunnen worden zijn:

- *Vogelrichtlijnsoorten*. Het betreft alleen de soorten die reeds als aanvaringslachtoffer in het deel van de al gerealiseerde 380kV hoogspanningsverbinding Eemshaven zijn aangetroffen wat parallel loopt aan de te realiseren tijdelijke hoogspanningsverbinding.
  - *Broedvogels*: kleine mantelmeeuw, visdief en noordse stern
  - *Niet-Broedvogels*: aalscholver, grauwe gans, rotgans, bergeend, krakeend, wintertaling, wilde eend, slobbeend, scholekster, kluut, goudplevier, kievit, kanoet, bonte strandloper, wulp, tureluur, steenloper en de zwarte stern.

De diverse beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl ('Onderwerpen' > 'Landbouw, natuur en voedsel' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het effectgebied, de mogelijke gevolgen en de natuurwaarden die door de aangevraagde activiteit beïnvloed zouden kunnen worden, in de PB op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

4.2 Mogelijke effecten en mitigatie

Vogelrichtlijnsoorten

-Broedvogels

Van de kleine mantelmeeuw, visdief en noordse stern worden geen draadslachtoffers verwacht ten gevolge van de activiteit. Het tijdelijke tracé loopt gedeeltelijk over het terrein van het GOOGLE-datacenter. Hier vindt natuurontwikkeling plaats, waarbij in 2015 enkele waterplassen zijn aangelegd. Mogelijk dat deze plassen in de toekomst een geschikt binnendijks foerageergebied kunnen gaan vormen voor een soort als de visdief. Dit is afhankelijk van de wijze waarop en de snelheid waarmee deze plassen zich zullen ontwikkelen met betrekking tot watervegetatie en visstand. Vooralsnog heeft de aanwezigheid van deze plassen evenwel niet geleid tot aantoonbare additionele draadslachtoffers op het zuidelijke deel van het bestaande tracé.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van broed-, foerageer-, en leefgebied in het Natura 2000-gebied Waddenzee en ook geen verstoring van de genoemde drie broedvogelsoorten.

- Niet-Broedvogels

Onder de vogelsoorten rotgans, scholekster, kluut, goudplevier, kanoet, tureluur, steenloper en de zwarte stern worden geen draadslachtoffers verwacht.

Van de aalscholver, grauwe gans, bergeend, wintertaling, wilde eend, slobbeend, Kievit, bonte strandloper en de wulp worden wel draadslachtoffers verwacht, maar wordt de 1% mortaliteitsnorm (zijnde de extra sterfte van meer dan 1 % van de natuurlijke sterfte binnen de populatie waarvoor het gebied is aangewezen) niet overschreden.

Van de kraakeend wordt de 1% mortaliteitsnorm bijna overschreden. Echter, het aantal kraakeenden in de Waddenzee is groter dan de instandhoudingsdoelstellingen. Om deze reden zal er ten gevolge van de 1% mortaliteitsnorm naar verwachting geen aantasting optreden.

Voor de nadere onderbouwing verwijs ik naar hoofdstuk 4 en de paragrafen 5.1 en 5.2 van de PB (bijlage 2).

Om draadslachtoffers in algemene zin zoveel mogelijk te voorkomen wordt bij de technische uitwerking van deze tijdelijke lijnverbinding over de volledige lengte, fluorescerende vogelwerende maatregelen opgenomen. Daarmee wordt de zichtbaarheid van de draden voor zowel de overdag als de 's nachts vliegende vogels reeds sterk vergroot. Het aantal slachtoffers wordt hiermee naar verwachting voldoende gereduceerd om de zekerheid te hebben dat er geen sprake is van aantasting van de instandhoudingsdoelen.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van leefgebied in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soorten.

4.2.1 Stikstofdepositie

Op 13 februari 2017 heeft een berekening plaatsgevonden met AERIUS Calculator. Gebleken is dat geen stikstofdepositie van de voorgenomen activiteit op voor stikstof gevoelige habitattypen optreedt. De stikstofdepositie is hiermee niet vergunningplichtig.

4.3 Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project dient een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve gevolgen indien het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit zelfstandig beschouwd, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstrend effect kan hebben op de soorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

In de PB is gemotiveerd dat de effecten van de in de PB geselecteerde andere projecten en activiteiten mogelijk kunnen cumuleren met het voorgenomen project. In gezamenlijkheid overschrijden de huidige hoogspanningsverbinding en de windturbines bij Spijk, alsmede het windpark Delfzijl-Noord ten aanzien van de aalscholver, grauwe gans, krakeend, wilde eend reeds de 1%-mortaliteitsnorm. Het aantal grauwe ganzen en krakeenden in de Waddenzee is echter groter dan de respectievelijke instandhoudingsdoelstellingen. Significante effecten kunnen voor deze soorten worden uitgesloten.

De wilde eend heeft een stabiele populatie langs de noordoostkust van Groningen. De overschrijding van de 1% mortaliteitsnorm zal naar verwachting dan ook geen significante effecten hebben op het instandhoudingsdoel voor de wilde eend.

Van de aalscholver valt een deel van de slachtoffers onder de broedvogels. Deze zijn geen instandhoudingsdoel voor Natura 2000-gebied Waddenzee. Het aantal broedparen in het Waddengebied is, na een forse toename in de 90-er jaren, de laatste jaren stabiel. Er is daarom geen sprake van invloed op deze broedvogelpopulaties. De trend van de winter- en trekvogels is over de afgelopen 10 jaar neutraal. Gezien deze ontwikkeling zal de overschrijding van de 1%-mortaliteitsnorm geen significant effect hebben op de huidige aantallen. Hierdoor wordt de populatieontwikkeling, en daarmee de instandhoudingsdoelstelling, van de aalscholver niet significant negatief beïnvloed.

Voor zowel de wilde eend, als de grauwe gans, wordt het volgende aangegeven: het verwachte aantal aanvaringslachtoffers dat als gevolg van het windpark Wieringermeer mogelijk te relateren is aan een Natura 2000 instandhoudingsdoelstelling (van of het IJsselmeer of de Waddenzee) betreft 1-10 exemplaren. Daarbij gaat het om een worst case inschatting. Voor beide soorten gaat dit om een beperkt aantal, waarbij deze sterfte verdeeld moet worden over deze beide Natura 2000-gebieden. Significante effecten kunnen, gezien de genoemde aantallen, voor deze soorten worden uitgesloten.

Naar mijn oordeel wordt in de PB voldoende onderbouwd dat ook in cumulatie met de geselecteerde projecten de voorgenomen activiteit niet zal leiden tot significant negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatie-toetsing is uitgevoerd.

5 MONITORING EN EVALUATIE

Het aantal draadslachtoffers en de werking van de vogelwerende mitigerende maatregelen dient te worden gemonitord. Mocht uit de resultaten van de monitoring een negatiever beeld naar voren komen dan beschreven in de PB, dan kunnen de voorwaarden van de vergunning aangepast worden of kan de vergunning in het uiterste geval ingetrokken worden.

6 CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING

Met de door u uitgevoerde PB als bedoeld in artikel 2.8, lid 1, van de Wnb en de daarbij behorende rapportages en documenten, is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteiten, rekening houdend met de relevante instandhoudingsdoelstellingen en met inachtneming van de in de vergunning opgenomen voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Waddenzee.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.